

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:

egész évre	4 frt.
félre	2 frt.
egyedévre	1 frt.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyazó küldemények intézendők: **Seminariumi épület.**

Bérmentelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el. A kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadó-hivatal,

hová az előfizetési pénzek, a lapba szánt hirdetések és felszólamlások küldendők: **Nagyter 136. sz. a.**

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasabos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek miatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

A nyilt-terben minden három hasabos garmond-sor díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megfizetésénél, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Néhány szó a községek szervezéséhez.

I.

A községek szervezése kétségkívül igen fontos s épen ezért a legüdvösebb intézkedések egyike volt a törvényhozó hatalom részéről.

De valamint minden kormányintézkedés, úgy a községek rendezésére vonatkozó 1871-ediki törvények, illetőleg az ezek alapján és utasításaihoz képest intézendő szervezkedési műveletek is, csak úgy és akkor lehetnek üdvösek és áldásosak, úgy a községek fejlődésére, mint az egyes polgárok emelkedésére nézve, ha és amikor az azt intéző kezeket, a közügyek iránti meleg érdeklődés, nem pedig a pártoskodás vezeti.

A község-szervezet, melynek már a legközelebbi jövőben megadnia kell, minden érdeket közelről érint. Nem lehet tehát, hogy az illető polgárok, kiknek a törvény e szervezkedési munkálatba befolyási jogot nyújt, csak úgy félvállról vegyék azt.

A községeknek e küszöbön álló szervezésétől igen sok függ. Ha e szervezkedési kérdés, helyesen s a nép viszonyaihoz, hajlamaihoz és szükségéihez mérten oldatik meg: a községek anyagi jólétének és emelkedésének alapjai tetetnek le. Ha ellenben ezen, a messze jövőbe kiható községalkotás nagy munka teljesítőinek lépteit magán- és pártérdekek fogják irányozni; vagy ha a községek életében lábrakapott közönység, összetett kezekkel nézi, miként aknázza ki néhány élelmes, a nagy tömeg járhatlanságát és könnyen hívőségét saját, vagy pártja javára s a közügy hátrányára: egész nemzedékkel vettetik hátrább a községek fejlődése s a polgárok emelkedése.

Különösen fontos pedig a község-szervezés, a rendezett tanácsú városokra nézve, melyek a közigazgatási és árvaügyeket illetőleg, az újabb törvények értelmében, teljes önkormányzati joggal bírnak.

A „Szabolcs” tárczája.

N ó m h ő z.

Jer, úlj le mellém éitem boldogsága!
Félhomaly dereng tűzhelyünk körül.
Az ablakon az estalkony homálya,
Szívünkben fény... Ah szívünk úgy örül!
Hallod, kívül hogy jajgat a vihar?
Zord téli szél az, zug keservesen.
Ne félj! hisz nekünk a tavasz virágzik...
Ne félj te attól kedves gyermekem!

Ne félj!... Hisz, mint ez egyszerű kis hajlék
Elzárja tőlünk az ősz, a telet;
S mint a fa nyujt az énekes madárnak
Puhá fészket és áldó meleget:
Mégvédek akként bár jöjjön csapas,
Ha szevedni kell, fájjon csak nekem!...
Éltem fájának zengő fülmele,
Ne félj mosolygó szöke gyermekem!

Ölelj körül lágy, bársony karjaidal;
Mézes ajkadnak csókját bintd felém!
Mily drága kincs, minő öröm vagy nekem...
Mégsegyenülve mind a dús remény,
Mit lelkeim a jövőről alkotok.
Mert a való több kéjt adott nekem!
Örülj a létnek, a jelen s jövőnek,
Kedves, mosolygó, szöke gyermekem!

Mily örömgazdag a családi élet!
Mennyi boldogság a égi élvezet!

Az 1871-ediki évi XVIII. t. cz. 37. §-a, minden száz lélekre, egy képviselőt enged; 200-nál azonban, nem lehet több egy-egy községben a képviselők száma.

Tagadhatatlan, hogy ily tekintélyes számú képviselőtestület mindig teljes biztosítékot nyujthat arra nézve, hogy a nagyközönségnek minden árnyalatu érdekei képviseltessenek. Az azonban kérdés, ha vajjon e nagy számú képviselő, nem hat-e zsbasztólag a haladásra; nem nehezíti-e a tanácskozások menetét?

Több államférfi van azon nézetben, hogy a népképviselői önkormányzat, nem kedvező a gyors előhaladásra; különösen kedvezőtlen pedig ott, hol akár a közvetlen cselekvő képviselő, akár az ezt irányzó és lelkesítő tömeg, nem elég alkalmas a kor uralkodó eszméinek felfogására.

Köztudomású dolog, hogy a népképviselő minden alkotmányos országban, a pártokra támaszkodik. És ez nem is lehet másként. E politikában rejlik a pártok ereje; de egyszersmind gyöngyöskéje is itt fészkel.

A pártküzdelmek hatalmas tényezői a gyakorlati alkotmányos életnek, amennyiben fejtik a közügy iránti érdeklődést és szeretetet; hatliatosan érlelik a gondolatokat; de másoldalról tulesapongásaikban beszennyezik a közügyet, s a közérdekeltség helyett, a gyűlölködés tölti el az ellenpártfelek keblét.

Képzeljünk magunknak egy heves véréű pártszennvedélyteljes egyénekből beválasztott képviselőt. Lehet-e itt korlát, mely elválassza a közügyek iránti érdeklődést, a pártoskodás dühétől? Ki nyujthat biztosítékot arról, hogy egy nagyszámú s kevésé művelt testületben, a legáltalásabb gondolat, a legszentebb ügy el nem bukik, egy nemtelen gyanúsításon, egy divatos szólamon?

De habár megdöbentő is egyrésztől az, ha az önkormányzat fontos jogát egy tulszamos képviselő kezében látjuk; más-

résztől minden elfogulatlan közügybarátnak el kell ismernie, hogy egy jól szervezett s a kor színvonalán álló képviselőtestület mindig biztos zálog, és kezesség, valamint a belterjesebb haladás, úgy a kormányzat helyes volta mellett.

Önként következnek tehát, hogy habár a képviselőknak törvényiszabta száma, soknak látszik is az önkormányzat helyes és gyors intézéséhez; mindazáltal, ha e népes testület kellő tapintattal állittatik össze: városaink jövő sorsa, anyagi és szellemi előhaladásának föltételei jó kezekben lesznek letéve.

Ez azonban egyenesen és csupán a választásuktól függ.

A városi képviselőtestületek épen úgy, mint a megyei bizottságok, felerészben a legtöbb adót fizető polgárokból állanak elő.

Ez újabb kormányintézkedés alapján, valamint más földművelő városokban, úgy Nyiregyházán is több földmives már viriliss jogánál fogva, bejut a városi képviselőbe. Ez magában nem szerencsétlenség; de még csak nem is hiba. A földmives osztály sorai-ban sok ép és józan gondolkozású fő, még több egyenes és tiszta szív találkozik; ami a közügyek intézésénél szintén szükséges és erős tényező.

Ha azonban visszatekintünk eddigi képviselői gyűléseink folyamára, látjuk hogy mily lanyha és indolens volt képviselő testületünk nagyobb része, a közügyek körüli tevékenység és érdeklődésben. Ha össze is jött 40—50 tag 10 órakor a tanácsteremben; már 12 óra felé ugyancsak igyekezni kellett az elnöknek, hogy a határozathozatalra képes és jogos számot összetartsa.

Ily képviselőtestület mellett nincs önkormányzat. A közügyek csak Isten nevében **intéződnek**, nempedig intéztetnek.

Ez pedig nagyon természetes folyománya volt, a képviselői tagok napi foglalko-

Nem tudom, hogy ott fenn, a menny honában
Lehet-e már az élet fénye szebb?
Hogyan is férhet ennyi sok öröm
Egy kis szobában, ilyen kis helyen?!
Örülj a létnek, a jelen s jövőnek
Mosolygó nyugal, szöke gyermekem!

Lelkemben minden gondolat imádság.
Oh! a mennyország perzei már ezek
Soká, soká nyujtsák az ádvét nekem
E rózsajalak s kis bárszökevények.
Ne bánstos téged semmi vész, vihar;
Ne tépje szíved semmi gyötrellem;
Üldözzön bár engem a sors haragja:
Csak te légy boldog, kedves gyermekem!

Lukács Ödön.

Z A I D A.

Szerb elbeszélés a török-háborúkból.

(Vége.)

A csolnakban egy előkelő török állott kivont kardjával Vraninát fenyegetve.

Jefrem gyorsléptekkel sietett az erődbe megtudandó, hogy mi történt, ahol 3 montenegróval találkozott élükön Ivánnal.

— Árulás Jefrem, árulás! — Kiáltott kisérői.
— Ki követte el az árulást? — Kérdő haraggal Jefrem.

— Mondd meg Iván!
— Várj, Jefrem! — Szólt Iván. — Mily szokást örököltünk ősainktól? Mily büntetés vár arra, aki házáját elárulja?

— Az áruló haljon meg! — Felele Jefrem.
— Jó! — bizonyította Iván, — de hát ha nő az áruló, akkor?!

— Szintén halált érdemel!
— Magad mondád ki az ítéletet! — Szóla Iván.
— Készülj Jefrem; a te nő árulta el Montenegro-t a törökök! Azon aga, aki megszökött, titokban értekezett náddal.

— Hazudol! — kiáltott fel Jefrem s hevesen torokn ragadta Ivánt.

A körülálló bajtársak szétválaszták őket; és midőn azok is az elkövetett árulást bizonyították: feldühödt rohan lakására. Ben a teremben felvont fegyverrel állottak körül Zaidát a feketehegyiek, várva az ítéletet magától a vezetőtől.

Már esteledett, midőn Jefrem kétségbeesetten a terembe lépett.

— Jefrem! — kiáltott Zaida örömmel, Jefrem elé sietve.

Jefrem fájdalommal telve fordult el tőle.
— Mi ez! — szólalt meg ijedten Zaida.
— Szerencsétlen nő! Tehát te árulál el férjedet és hazádat! Mondd, mit akart itt a török aga?

— Most nem lehet és nekem nem is szabad! — Felelt szemeslütve alázattal Zaida.

— Halátlan! Itt nincs helye a hallgatásnak Szólj, mi indított e szerencsétlen gondolatra?!

— Szerelmem! Hát nem fenyeget-e téged itt veszedly? Tehát elfeleded, hogy ha innen meg is menekülnél, a harc után Jóska öcsöce meg akar ölni?! Én ezt megakartam akadályozni. Én téged birni óhajtlak tovább is. Hogy ezt elérjem, ki kellett eszközölnöm az agánál életben maradásodat.

zásából eredt, még csak nem is rosszalható körülményeknek, amennyiben a képviselő testület egyik nagy része kis iparos, a másik pedig földmives volt.

Arra kell tehát törekedni Nyiregyháza város közönségének, hogy az új képviselői testületbe, minél több új elem, értelmes, művelt s a közigazgatás iránt már foglalkozásuknál s elhivatottságuknál fogva is érdeklődő erők vonassanak be.

Nehogy azonban félreértessem, e vonatkozatu nézeteim kifejtését a legközelebbi alkalomra hagyom.

(K—y.)

A nyiregyházi kölcsöntűgy kérdéséhez.

Minden üdvös és korszerű eszmének, midőn az, a közéletben felszínre hozatik, már születésénél résen állanak elleni; s többnyire, mielőtt az fontosságát mértén komolyan és részrehajlás nélkül megírhatónak, azon mérvben, mint az egyesek anyagi érdekeit érinti, kárthatólag ítéltetik el.

Azonban vizsgálati szolgálat az ilyenü egyoldalú s elhamarkodott nézetek nyilvánításánál, azon sajátosság körülmény, — hogy éppen akik azt még bölcseséggel körülménytelenné halálra ítélték, többnyire azok vagy nem vesznek maguknak időt az ily korszerű eszmének behatóbb tanulmányozására, vagy pedig csak is azért kárthatják, mivel annak lehető életbeléptetésével saját anyagi érdekeiket, melyeket mindig a közjó főlé szokták helyezni, eleinte kisebb nagyobb mérvben sértve találják.

Mennyire fontos és korszerű eszme volt, a korszelemmel fokozatosan haladni törekvő városunk jövő jólété tekintetéből, a városi képviselet nagy többsége által megszavazott kölcsön kérdése: azt ezután vitatni nem akarom és pedig, azért mert, mivel a képviseletnek e tárgyban hozott üdvös s a város jövő anyagi és szellemi előhaladását és felvirágzását közvetlen előidéző határozata, kivétel nélkül, minden józan gondolkodású s a közjóért mindenek előtt hön érző polgár lelkehez már olyannyira hozzáférte és megváltozhatatlan cselekményt képez, miszerint annak bármi utáni megfuztatása, közös fájdalom és méltó elkeseredést fogna előidézni.

Azért jellemezem pedig, a város fenálló viszonyainak méltó tekintetbe vételével, a kölcsön kérdését mód nélkül fontosnak, mivel meggyőződve vagyok arról, hogy annak történése mellett, egyszerűen, egyszerűen a város jövő sorsa felett visszavonhatatlan határozni fog.

Epen azért nem tudom elhinni, hogy azon polgártársak, akik a városi képviselet által megszavazott kölcsön felvételét ellenzik, elfogulatlan komolysággal megmondották volna cselekményüknek a város érdekeire károsan kiható eredményét s egyszerűen hogy határozottan szót mondtak volna magukkal azon nagy horderejű felelősséggel szemben, mely őket a város jövőjüértének önkényű kockáztatása, s ugy lehet örökidőkre eljátszása miatt, méltán sújthatja.

Mi, akik a tudva lévő 800,000 frt kölcsön felvételére szavaztunk, komoly megfontolás s a város jelen viszonyainak előre átgondolt mérlegbe vetésével tettük azt. — Eme 34 évre felveendő törlesztési kölcsönnel mi megakarjuk a városnak értékben napról-napra emelkedő összes fekvőségeit tartani s egyszerűen oda munkálni, hogy e kölcsönből a város eddigi adósságának törlesztése s annak egy helyeni öszpontosságával, azon mondhatni élet kérdése vált költséges beharózkodás is, melyek már a jelen viszonyok között elodázhatalanok, eszközöltesenek, mely intézkedések folytán azon meggyőződésben vagyunk, hogy kellő kezelés és takarékos gazdálkodás mellett, a kikötött 34 év letelése után, utódainkra tehermentes s értékben kétszeresen emelkedett fekvőségekhez nagyunk örökségül.

Ezek szerint, itéljen feleltünk a józan és elfogulatlan közvélemény. Mondja ki határozottan, melyik közülünk jobb gazda? Az-e, aki adósságainak törlesztése céljából fekvőségeinek jelentékeny részét nem gon-

dolva az ily módon bekövetkező hitelesköpökkel, eladja? Vagy pedig az, aki értékben napról-napra emelkedő fekvőségeire felveendő 34 éves törlesztési kölcsönrel kívánja a városi jólétet előmozdítani s hosszú időkre biztosítani?

Különbö, hogy a városnak jelen kölcsön-ügyében, a pázsiti földeket mindenáron eladni ohajtó polgárok részéről eszközölt fellépés, már eddig is a meghasonlások kárhözvets nyomat magá után: észlelhető volt közelébb a megyebizottmányi tagok megválasztásánál, hol is nagy részben a tanyai gazdák részére bizonyos, s épen nem illetékes helyről és egyének által kiosztogatott szavazati lapok már a földek eladásának jellegét viselték magukon.

Mint hogy nézetem szerint, szoros egyetértés és csakis önzetlen cselekvések által rakhatjuk le, városunk biztos jövőjének szilárd s az idők és körülmények viszontagságai által soha meg nem ingatható alapjait, azon jó indulatu felhívással zárom be jelen, a nyilvánosság önzetlen ítélőszéke elé szánt soraimat, miszerint: Városunk eme fontos életkérdésénél is, mint egyebekben, fogjunk egymással baráti kezet s ne ellenezük a képviselet ezen üdvös határozatának végrehajtását, ha a városi jólétét szívünkön hordjuk és nem egyedül önérdelkeinknek kívánunk áldozni.

Krasznay Gábor.

Egy cikk, mely mindenkit érdekel.

Minden korunk meg van a maga betegsége. Régi, hosszúsával fog igazsággal, mely csak az emberiség végkihalásával fog megsemmisülni.

A társadalomban idonként fel-feltűnedező körök anyagjai, korántsem a legegyszerűbb; hanem magában az emberiségben, a társadalmi élet szerkezetében, az erkölcsökben és rossz szokásokban rejlenek.

Ezeket kell tehát tisztogatni, hogy a kóranyagokat legalább egyidőre eloszaltassuk.

A mai kor legfeltűnőbb, legártalmasabb és legnagyobb betegsége, a hamisítás utáni törekvés Hamis minden.

A városban éppen úgy felfedezhetni a pamutszállakat, mint a kritikában a részrehajlást. A szép női fejekek hájtatai éppen oly hamisak, mint az a csalfa mosoly, mely a cseresznyeajak szegleteiben vész el, hogy a másiknak engedjen tért. A dogmából csakugy kirí a lehetlenség, mint az azt elhitető logikából a következetlenség.

Nóde, még ezeket csak eltűrné az ember, ha a hamisítás mestersége már realitás térre is nem menne át; ahol azután a betegség sürhetlenné s kimondhatlan károsá válik.

Okos ember előtt, a hiúságot tápláló fény és divat utáni kapkodás, egyaránt balgaságul tűnik fel; akár valódi, akár hamis legyen annak tárgya.

De nem így vagyunk az életi és más, az élet fenntartásához feltétlenül szükséges cikkekkel. Már itt nem lehet oly könnyen venni a hamisítást.

Pedig, ha szétnéznék a piacdon, a kereskedésekben, vendéglőkben, bor- és sörcsarnokokban: a hamisítás nyomaival kisebb, nagyobb mérvben, minden lépésben találkozunk.

Fájdalom, hogy sem egyesek, sem a hatósági közegek nem veszik e betegséget komolyabban szívükre.

Megbűntetjük a szegény éhezó embert, ha a kenyérrástól, egy garasos cipőt ellop; de nem jut eszébe megbüntetni senkinek a kenyérsütőt, aki a kenyérbe, csakhogy az magasabb legyen, hamuszirt, sziksót, szénasavat, s a miascot (ammonium carbonicum) s a megromlott lisztbe, hogy a kenyér legalább jónak látszassék, tímótt, rézgálicot, magnésiat és ólomfehéret vegyít, mely cikkek pedig az egészségre káros befolyással vannak.

Megbűntetjük a vakbort mérő polgárt, aki bár a regálejog megcsontításával, de legalább egészséges, jó italt mér; arra azonban senki sem gondol, hogy a korsakmban minő italt adnak a nagyközönségnek mérlegdrágán. Holott ha utána néznének, okvetlen tapasztalni fogják, hogy nem csak az ára, de ize, hatása is mérges a korsmai borok legnagyobb részének.

A mézárások ellen szintén általános a panasz. A fogyasztó közönség kívánatát figyelembe sem veszik. Oly húst adnak aminő a kímérőnek, nem a méretőnek

Már ropogtak a kézi fegyverek, midőn Jefrem az ablakból kitékintvén, az egész tengerszorosot török csolnokokkal látta elfedve.

— Itt vannak Zaida; itt vannak a vendégek a te temetésre. No de mi szépen fogjuk üdvözölni őket. — És a halottat elhagyva, sietett a tengerpart felé a csata színhelyére.

„Allah! Allah!” kiáltással ugráltak ki a törökök sarkaikból. A feketehegyiek erős puskatüzlet fogadták a rohanókat úgy, hogy sokan a földre terültek közülök. Midőn pedig Jefrem közéjük jött, megkezdődött a kéztusa, nem kimélve egymás verét. — A küzdelem iszonyu volt annyira, hogy bár a törökök egyszerűen voltak, mint a montenegróiak; mindazáltal a törököknek nem sikerült bevenni a Vranina erődöt; nem csak, de sőt nagy veszteséggel kényszerültek visszavonulni. A történet följegyzé e véres napot. E nap 1842 szept. 17-ke volt.

A basa azonban nem engedett a feketehegyieknek időt a pihenésre. Azon csapattal, melynek sikerült Lessendriát bevennie, szaporodva másnap újit erővel körülvéteté a kis szigetet, melyen Vranina erőd állott és ágyúkkal kezdé lövetni azt. A falak csakhamar bomlottak; 18 ház leégett és romhalmazzá lett: csupán Jefrem lakának hátulsó része állott még némileg éppen.

Délfelé ugrta henzseget a tengerszoros a sok török csolnokoktól, melyek Vranina felé eveztek. Ekkor megcsókolták még egyszer Jefrem kedves halotját; betemeté több zsup szalmával: s az egész épületet felgyújtatá. Ezután honfitársai élére állva felkiáltott: „Előre testvéreim! már ég a temetési fátyla. Győzelem vagy halál!”

tetszik. Nem szolunk az egészségszolgálati marháék levégtársáról és kíméréséről. A téli időszak tekintetében alkalmas villámhárítól szolgál.

Tekintsünk ki a tej-, tejfel- és vajúrosokhoz, és a kofákhoz; nézzük mit mivelnek ezek. Tej és tejfel egyaránt hamisított s amellett mérlegdrága. A gazdasszonyok számtalanszor kínteni kénytelenek a piaci egészségszolgálat tejevitteket. A vajúrosok, ahelyett hogy súlymértekek adnák a vaját, csupokban árulják, mely csupok feneke rendesen üres, csak a derekában van vaj, mit a gazdasszony akkor vesz észre, ha ott hon az edényt kiüriti. A kromplit szintén ürmértékekkel, itczével mérik; ami éppen oly nevetéses, mint igaztalan dolog. Hát a kofák, a társadalom e henyé pócziái, mit mivelnek? Elszedik a vásárna tóduló falusiaktól, olcsó áron az élelmi cikkekkel, s már pár óra mulva kézszeres áron árulják azokat. Etekintében a rendőri törvények pontos és szigorú alkalmazása volna szükséges, amelyek különben sem lehetnek olyanok, hogy egy kofa ki nem fogna rajtuk.

A szir- és szalunauárosok korlátlan egyedáruskodást üznek; holott ezeknek szintén a piaci árszabályzat tárgyát kellene képezniük.

A piaci árak szabályozására, a mértékek ellenőrzésére, az italok mérésére a helyhatóság levén egyedül hivatva; elvárja a közönség, hogy az unjonan szervezendő helyhatóság, az új képviseleti testület, a régi elavult félrendsabályokat félretéve: egészen új, a mai kor kívánalmához mért piaci-rendőri szabályokat fog életbelepíteni.

Zárókérdül megjegyzem, hogy e kérdést korántsem azért hoztam szőnyegre, hogy ezzel akár Nyiregyháza város atyái, akár a városi főkapitány ellen látszassam tüntetni. A városi főkapitányt mindenit elkövet, amit a fenálló körülmények mellett, elkövethet a fentebb jelzett visszaélések meggátálása körül; de maga nem lehet jelen mindenütt, alárendelt közegei pedig a mindennapi élelem megszerzésével is küzdvén: az ellenőrzés kellő erélylél, s az illető közegek teljes magukodaadásával nem teljesíthetőek mindig és mindenütt. Különböben merítsenek a magukat netalán érintve találó illetoek vizgat azon köztudomású tényből, hogy ez hazánkban jelenleg mindenütt így van. A hiba, az októ tehát, nem a rendőri közegekben, hanem a rendszerben keresendő.

Ha azonban az új képviselet, ahelyett, hogy mint most, több rendőri közeget nyomorultán díjaz, kevesebb, és szakértőbb egyént jobb fizetéssel alkalmaz; kezeskedem, hogy Nyiregyháza rendőri ügyei a legpéldasabb rendben s mindenkit kielégítő módon fognak vezetetni.

Opinio.

CSEVEGÉSEK.

— Hol volt kend komám? Szólitja meg a minap egy birii ember N.-Kállóban egyik komáját, aki éppen az unjonan kinevezett járásbírótól lépett ki az utcára.

— Itt voltál a szolgabírónál.

— Melyiknél?

— Hát ennél a németnél itt la. — Felett a megszólított, jobbjával az új járásbíró lakása felé mutatva.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

UJDONSÁGOK.

(K—g.) A megyebizottzások tagok megválasztása Nyiregyházaon, mult hó 29-e-dikén egész csendben és rendben ment véghez. Az első választó-kerületben megválasztottak: Bencs László, Bencs János, Bodnár István, Kralovszky Mór

— Igen! — Viszonzá Iván. — „De e nagy erőnek lehetetlen ellent — állanunk.

— Megtettük kötelességünket. — Mondá Jefrem. — Mint hősök és igazi montenegróiak hazánkért halunk! Vigyázzatok, hogy a pogány török egy élő lelkét sem fogjon el közületek.

A törökök a part mellett csatarendben állottak, csendesen várva a montenegróiakat. Az első zászlóalj az aga vezette, és megtámadta a maroknyi hősöket; hanem katonái mind szétszórtak.

Csataközben meglátva Jefrem az agát, rákiáltott: — Ide, ide csábító, ha barcolni akarsz! Es ezzel a tömeg közé vágta, csakhamar elérte az agát és rövid párba után handzsarával keresztül szurta azt.

— Halj meg nyomorult! Kiáltá Jefrem. — De épen azután pillanathoz hálutól golyó által találva, a hős Jefrem is halva rogyott az aga mellé.

Sokáig védtek magukat még a feketehegyiek, egy tíz ellen is küzdve és hazájukért egyik a másik után hullva el. A csata végetlél csak 9 montenegrói maradt élve, eltelve sebekkel, kiket aztán a basa győzelmi jelül a tengerszoros partján akasztatott fel.

Ez időtől fogva tartózkodott a basa a feketehegyiekkel csatába bocsátkozni, annál inkább, mivel Lessendria és Vranina ostrománál igen megfogytak katonái, mig Grohova mellett a török főserég csatát vesztvén, a szabadság szerető nép kivirta a szép bércezes haza függetlenségét, mely 1843-ban csakugyan meg is történt.

Pazár István.

Mesko Pál, Riszdorfer János és Vad András, a második vál. kerületben: Enyingi Lajos, Kömives Károly, Krasznay Gábor, Nádasy Mihály, Nikelszky Mátyás, Schák Mór és Virányi István; a harmadik vál. kerületben: Barzó János, Domján Sámuel, Kovács András egyházi, Palicz András, Racsko Mihály, Riszdorfer János és dr. Szabó Dávid; a negyedik vál. kerületben: Kégly Gusztáv, Kornstein Ignác, Kralovszky Gyula, Maurer Károly idős, Sárly Pál, Jozsika János és Vidliczkay József.

(K-cs.) A kis-várdai tüzoltó-egylet bálja, mint onnan értesítenek benőnek, 300 frtot jövedelmezt az illető egylet pénztárának. Mindenestre oly tekintélyes összeg, mely nem csak tiszteletet, de csudálkozást is támaszt a keblekben s a kis-várdai társaságra valóban szép világot és fényt vet. Háromszáz forint tiszta jövedelmet tudunkkal Szabolcs megyében még egyetlen jótékony célú tánczestély sem eredményezett. Kis-Várda tehát e téren első a megyében. E megörökítésre méltó szep tette Kis-Várda és vidéke közönségének, két figyelmet keltő jelenségnek ad kifejezést. Az első az, hogy a kis-várdai tüzoltó-egyletnek volt és van kihez fordulnia, nemes törekvéseknek támogatása végett; a második pedig az, hogy Kis-Várda és vidéke közönségének van ki és mi iránt lelkesülne. Sokáig éljenek a derek kis-várdaiak Mi pedig nyiregyháziak tanuljunk Kis-Várdától lelkesülni és egyesülni.

(T-r.) Nagy-Kállóban, mint levelezőnk írja, meggyőzőtlenségi tagokul, megválasztattak az északi választó-kerületben: Karczub András, Propper József, Tamar Imre. Toka Károly és dr. Józsa András; a déli választó-kerületben: dr. Bleuer Miklós, Fazekas Sándor, Gyöngyösy Sámuel, Korányi Miklós, Nánásy Zsigmond és Nagy János.

* A nyiregyházi törvényekhez kinevezett új királyi ügyész, már pár hete, hogy városunkba érkezett, megkezdendő hivataloskodását. Hivatalos helyisége azonban, mint halljuk, még mai napig sincs teljesen rendezve. Ajánljuk e körülményt az illetők figyelmébe.

× Ifju Hibján Dániel nyiregyházi polgár, s lapunknak törzs előfizetője, mult hó 29-edikén kelt őrsz. Martinyi Julia kisasszonnyal, gymnasiumi tanár Martinyi József ur nővérével. Az egyházi áldást, mely a helybeli evang. imaházban hangzott el fölöttük, mi is örömmel aláírjuk s kívánjuk, hogy a kötött frigy sirig tartó s életük boldog legyen.

(K-l.) A kis-várdai casino folyó hó 10-edikén tánczestélyt rendez, az ottani vendéglő teremében, saját könyvtára javára. Ujabb tér és alkalom nyílik tehát a kis-várdaiaknak és vidékének; amikor és ahol ismét megmutathatják a szép és nemes iránti érzékük és fogékonyságuk mimóságát. A casinói könyvtár földadata semmivel sem jelentéktelenebb, mint a tüzoltó-egylet célja. Elvárja tehát az ügy, hogy a kis-várdaiak és vidéke itt, se legyen szűkmarkubb, mint a tüzoltó-egylet érdekei irányában volt.

(K-y.) A demecseri választó-kerületben, meggyőzőtlenségi tagokul Elek László, Batta Ignác, Elek Gusztáv és Bertóthy Benjamin választattak meg nagy szótöbbséggel.

(K-p.) A dadai járás főszolgabírája, t. Micek Tamás ur, mint azt illetékes helyről tudjuk, a járásbírósz. hatásköréhez tartozó peresiratokat, már átadta a nyiregyházi járásbírósnak. Egyik aljárásbíró pedig folyását az irományok átvételével foglalkozik vidéken, az illető szolgabírósnak. Az ügyfelek érde-

kében szükségesnek láttuk e tényeket fölemlíteni, hogy tudják hol sürgetni peresügyeiket.

— Folytatólagos kimutatása, a szabolcs megyei „honvéd-egylet” által eszközölt honvédségelvezésnek. (Lásd a „Szabolcs” 4-ik számát). A n-kállói volt 184%-iki honvédek, azok özvegyei s árvái közül, a szabolcs megyei honvéd-egylet által, tényleg a következők sagelyezettek. Klein Sámuel 20 frt; Szücs Dániel 20 frt; Juránka György 10 frt; Sztójka Jánosné 20 frt; Biró József 20 frt; Bakos József 20 frt; Bodnár György 30 frt; Csongar József 10 frt; Papp Györgynek árvái 50 frt; Tóth Mihály 20 frt; Ungvári József 30 frt; Zilahy Gergely 10 frt. Összesen 260 frt.

× A kótaji szőlőkben, mult hó 27-edikén este, oly vérlázító gyilkosság történt, melyhez hasonló csak igen nagy időközökben történik. Egy bulyi szegény ember ugyanis, sorsán segítő, elhatározta magában, hogy egyetlen tehenét behajtja Nyiregyházára, eladja s az árának egy részéből vesz egy olcsóbb tehenet, a másik részével pedig teresebb tartozását törleszti. El is indult a szegény ember; magával vivén 10—12 éves leányát is. A kótaji szőlőkben találkozik az ottani kerülővel, akivel szóbaállván, elmondja utja célját és szándékát. Nyiregyházán a tehenet eladja, de mivel másikat nem vehetett, utját haza felé veszi. A kótaji szőlők alatt azonban iszonyu sors várakozott a mitsem sejtő emberre, aki leánykaja után mintegy 8—10 lépésre ballagott. Egyszerre egy ember állja utját s anélkül, hogy csak egy szót is intézett volna az áldozathoz, a halálos csapásra emelt fejzével, a szegény embert leüti. A kis leány a zuhanásra visszatekintett; s látván atyját a földön vérebén heverni, neki iramodik és fut cél és irány nélkül; mignem megpillant. A szőlők közt, egy világot s egyenesen odatart. A világ egy kerülőház ablakában égett. A kis leány nagy lélekszakadva belép a házba, s az ott talált asszonynak elbeszéli a történeteket. A nő szívesen fogadja a kis leányt és mindenképp batorítja, mit a kis leány látván, egészen átengedi magát a házi nő oltalmába. Kevés idő múlva, a kis házikóba egy mogorva férfi lép be, ki a nőnek azon kérdésre: „no hát jól van?” azt felelé, hogy: „minden jól van.” Ezután a kis leányt veszi szemügyre; s megtudván kiletét, ő is, mint neje vigasztalni kezdi. A kis leány semmi rosszat sem sejtve, átadja őrsz. végett a tehen árát, melyet a szerencsétlen apa, előéretből-e, vagy szokásból, még Nyiregyházán kis leánya kebelébe rejtett és lefekszik a részére nagy előékenységgel készített ágyra. Egyszerre a kis leány arra ébred fel, midőn a férfi azt mondja tőlt a nejenek, hogy „a kemenczét azután jobban befűtsd, mint máskor; ha már az apa nincs, a leány sem maradhat életben.” A kis leány értvén tőlt, csak ekor tudta hova jutott; de lélekjelenléte s a gondviselés kisegítette iszonyu helyzetéből. Pár perc múlva, gyomorfájásról panaszkodik és kéri, hogy bocsássák ki. A kerülő és neje, eleinte vonakodtak a kis leányt kibocsátani; de a sok kéresek végre is engedtek s a kis leányt kibocsátották. A kis leány a szabadban érezvén magát, futni kezdett és az életvágy szárnyain csaknem villámgyorsan haladt. Futása közben kocsi zörgés vonta magára figyelmét. A kocsi melyen egy uri ember ült, utólréven a kis leányt, ez mindent elbeszél, mely pár óra alatt vele történt. Az uri egyén magához vette a kis leányt és behajtott Kótajba, ahol is bejelentvén a dolgot, a gyilkos kerülő azonnal elfogatott és Nyiregyházára kísértetett. A gyilkos épen azon ember volt, akinek a szegény bulyi ember elbeszélte volt nyiregyházi utjának célját. Más hírözsa szerént, a szegény bulyi em-

ber nem az uton, hanem benn a kerülőházban, alvásoközben gyilkoltatt volna meg. Az esemény részletei-ért tehát, nem állunk jót; csak mint hallott dolgot közöljük.

* A nyiregyházi agglégények bálja, mint halljuk, kiállítás tekintetében is eredeti leend. A meghívott vendégkoszoru után itéve, e bál minden eddigi tánczestély felülmuland. A rendezők mindent el fognak követni, hogy a meghívott vendégek a legszebb emlékezettel távozzanak ez első agglégény-bálból. Mi pedig lelkünk mélyéből kívánjuk, hogy Nyiregyházán ez legyen az első és egyszersmind utolsó agglégény bál; amennyiben a jövő farsangon egyetlen agglégény sem találtassék széles Nyiregyháza városában.

A KÖZÖNSÉG ROVATA.

A szabolcs megyei takarékpénztár-egylet rendes évi közgyűlése folyó 1872-ik év február hó 25-ik napján d. e. 10 órakor Nagy-Kállóban az intézet helyiségében fog megtartatni; melyre a jogosultak személyesen, vagy alapszabályszerű meghatalmazottaik által megjelenni kértnek.

Tanácskozás tárgyai :

Intézeti elnök, alelnök, igazgató s gondnok választás; igazgatósági jelentés; a megvizsgált számadások alapján, az alapszabályzat 6-ik §-a értelmében intézkedés; a választmány által tett intézkedések, s javaslatok megbirálása; a választmány választása; az intézet érdekében teendő indítványok tárgyalása

Kelt Nagy-Kállóban január 27-én, 1872.

Mészáros Dániel
egyleti elnök.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Szabolcs” 4-ik számának ujdonsági rovatában, a helybeli polgári olvasó-egylet által folyó hó 20-án tartott tisztújításra vonatkozó soroknak azon értelme van, mintha az olvasó-egylet tisztviselői közt egyedül Török Péter pénztárnok nem lett volna érdemes arra, hogy az egylet őt bizalmával újból megajándékozza.

Meg vagyok győződve, hogy e hir csak tévedésen alapszik; miért is kérem a t. szerkesztő urat e téves hirt aként igazítani ki, hogy Török Péter urat egyformán érte a bizalom a többi tisztviselővel. Török Péter ur azonban, megköszönvén az egyleti gyűlésnek, személyében helyezett bizalmát, a pénztárnokságról végképen lemondott és csak e kijelentése után választott meg helyette Stépán Ágoston az egylet pénztárnokul.

Jozsika János
egyleti jegyző.

Meghívás.

a nyiregyházi Terménycsarnoknak folyó évi február hó 14-én d. u. 3 órakor a társulati helyiségben tartandó rendes közgyűlése.

Tárgyak :

a) elnöki jelentés; b) költségtérítés megállapítása; c) elnök s választmány választása; d) számvizsgáló bizottság választása; e) netáni indítványok.

A választmányak 1872. jan. 22. tartott üléséből.
Szamuel Lajos elnök.

Felelés szerkesztő : K. Kmethy István.

HIRDETÉSEK.

HIRDETÉSEK.

Italmérsi jog bérbeadása.

N.-Halászon az italmérsi jog, f. évi február hó 22-én d. e. alul megnevezett birtokossági igazgató házánál, a legtöbbet ígérőnek árverés útján, 3 évre haszonbérbe fog adatni. A haszonbérlet f. évi april 24-én veszi kezdetét. Az érdekeltek sziveskedjenek a kijelölt napon és helyen 300 fít bánatpénzzel ellátva megjelenni.

(3-2)

Vatter Ferenc
birtokossági igazgató.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Szabolcs megye törvényszéke telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírre tétetik, miként özv Garay Irméné szül. Elek Anna néhai Elek Antónia utódai, Elek Pál és Elek János utódai kérelme folytán, a nyiregyházi 2505. sz. telekjegyzőkönyvbe bevezetett ingatlanból 6 és 11 századrész hold terület a rajta fekvő kocsma-épülettel és kocsma-joggal, ugy nemkülönbön az ezen területen létező kanadai nyar- és akácfaák a jövő 1872-ik február 12-ik és szűkség esetében 1872-ik martius 18-ik napján délelőtti 10 órkor a helyszínen a Sima pusztán tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Kiküldési ár az ingatlan birtokra nézve 1695 frt — a fákra nézve pedig 1169 frt fog lenni, bánom pénz 10 százalék; — az ingatlan birtok vételárának felérése azonban, a másik felérése pedig 30 nap alatt, a fak veteli ára ellenben a leütéskor azonnal és egészen lefizetendő.

Kelt N.-Kállóban, 1871. december 30-án tartott telekkönyvi széki ülésből.

Lauka József
törvényszéki elnök.

(3-3)

Szakay Endre
kir. széki irtóigazgató.

Üzlet-megnyitás.

(6-3)

Van szerencsém a t. cz. közönséggel tudatni, miszerént Nyiregyházán a Fötéren Koblicz-féle házban, a nagyzukrárszáddal szemben üzletemet megnyitottam, és mai naptól fogva nagyválasztékban kapható nálam, minden minőségű vászon, kanavász, asztal, ágy és zsebkendők, szines és fehér ingek, gallér, kékzők és nyakkendők, női és férfi lábbelik, kalapok és keztük.

Azon reményben, hogy mérsékelt árak, és pontos szolgálataim által, a t. cz. közönség pártfogását megérdemelni sikerülend, bátorodom eme jelentésemet becses figyelmébe ajánlani.

Pollátsék József.

Ruhaszövetek és kartonok 25%kal a gyári áron alul szintén kaphatók nálam.

Hirdetmény.

Klajn Györgynek a nagyvendéglo mellett házána a hátulso épületben van 3 szoba, konyha, 2 kamara, istálló és pinze Szt-György-naptól fogva 3 évre bérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonosnál. — Ugyszintén 2 nyilas szőlő az ó-kertben és 2 nyilas a kótaji kertben akár egészen, akár pedig félnyilonként szabad kézből eladó. (13) 3-3)

Eladó ház és szőlő.

A Nádor-utcában, közel a kállói-utczához, az 1257. számú ház, valauint a kisteleki szőlőben 1 1/2 nyilas szőlő jó borházalattá, szabad kézből eladó, értekezhetni tulajdonos

(3-2)

Gömöry Jánosnál.

Hirdetés.

(3-3)

Nálam alulírottául kapható mindenféle bálí és menyegzői (bouquettek) virágcsokrok a legujabb divat és izlés szerént kiállítva. Alkalmos időben bálí táncztermek díszítésére is vállalkozom.

A becses megrendeléseket Nyiregyházán Klinczkó Pál ur fodrász-teremben, hol edényes növények is vannak letéve eladás végett, kérem idejében jólöre eszközöltetni.

A pontos kiszólgálatért jótállva s magamat a n. érdemű közönség figyelmébe ajánlva maradtam

Turán, január hóban, 1872.

Mayer Miklós
mű-kertész.

Hirdetmény.

A kis-várdai takarékpénztár évi közgyűlése f. évi február hó 11-én délutáni 3 órakor fog megtartatni, melyre a t. cz. részvényes urak személyesen, vagy meghatalmazott általi megjelenésre kértnek.

(2-2)

Az int. elnökség.

AJÁNLAT.

Tisztelettel értesitem a t. cz. helybeli és vidéki közönséget, hogy a **vegyes kereskedéssel** felhagyni szándékozván, teljesen berendezett üzletemet,

egészben és részletesen

áruba bocsátom; e célból addig is, míg egész üzletemre vevőt kapnék, összes czikkeimre, áruim és állványaimra is

végkiárulást

rendezek.

Ez alkalommal a legolcsóbb és legjutányosabb áron ajánlom **czukor, kávé, thea, rum,** stb e nembe vágó czikkekből álló készletemet. Nagybani vásárlásoknál, helybeli, mint vidéki jóhitéli házakhoz 3 havi várakozás mellett még a **czukrot is 33 kron** (tehát olcsóbban adom, mint az bármely más üzletben kapható). Felkérek mindenkít, hogy az árak olcsósága mellett czikkeim jóságáról személyes meggyőződést szerezni s megrendelésével szerencsételni sziveskedjék, annyivalinkább, mert ez alkalom igen kedvező a vásárlásra.

Különösen ajánlom ezen bevásárlási alkalmat a nyiregyházi m. k. törvényeszkéhez kinevezett tisztviselőkkel ide jövő tettes és ns családoknak is, **3 havi hitelre szolgálók** a következőkből: 1 süveg **czukor**, 5 font **kávé**, 2 font **mazsola**, 1 font **apró szőlő**, 2 font **mandola**, 2 font **bors**, 5 font **mili gyertya**, 2 font **füge**, 3 fnt **keményítő**, 5 font **rizs**, 5 font **grisz**, 3 font **gersli**, 1 palaczk 1½ itezés **rum**, ½ font **thea**, valamint több és másféle árukat is, de kevesebbet nem.

Kereskedő uraknak, ha valamely czikkre szükségök lenne, szabadon választható — árfolyam szerinti áruban 3% levonással — anyag és festékekre. Szűcsöknek olcsón orleán és szürke **ezernák**, — szabóknak **ezernák** és **mellénygombok**; csizmadiaíknak szürke, sárga, veres **fonalak** és **staplók**. Ezenkívül több a háztartásnál szükséges czikkkel; ugy szekszárdi vörös, tokaji asszu, diószegi bakar buteliás borok. — A vásárlásokat 3 hó mulva részletfizetéssel is eszközölhetni.

Különösen olcsón szolgálók tajt és eredeti selmeczi pipákat, finom és közép-finom pipaszárakat.

Öt egyszerre yett pipakésztséghez egy darabot saját választásom szerént ráadásul szolgálók; ha a vétel tajt, a ráadás is az.

Amerikai szagtalan **PETROLEUM** korsóban 20 kr.

Készpénz gyanánt fogadok takarékpénztári Coupont (szelvény) 25 frtjával. — Iparbanki szelvényt 9 frtért — és mindennemű értékpapirt (sorsjegyet is) fogadok napi ár szerint készpénz gyanánt.

Számos rendelést kér

tisztelettel

Maurer Károly

vegyeskereskedő.

(3—3)

Hirdetmény.

Alulírottánál, a „Szarvas“-hoz címzett vendéglőben, f. évi Sz.-György-napig, azontul pedig Körtvély-utcza 621. sz. saját házánál jutányosan étkezhetni ugy házhoz járva valamint házhoz kihordva. E tárgyban értekezhetni minden perczen

Karabélyos Péterné

szül. Köhler Máriánál a „Szarvas“ vendéglőben.

3—1

Jánoszy András

nyiregyházi szabó műhelyében, egy jóhábzból való és illőkoru fiu, aki írni és olvasni meglehetősen tud, inas-képen felvétetik — Az illetők értekezhetnek a telvevőnél bármikor.

„A főutezán, az evang. templom közelében egy szoba magánosnak kiadó, utczára nyiló ablakokkal, teljes kiszolgálattal ugy, hogy az illető a háznál venne kosztot is. Bővebb értesítéssel szolgál a „Szaboles“ szerkesztősége.“ (3—2)

Hazai kiházasító részvény-társulat

PESTEN.

Alaptőke 500,000 frt.

5000 darab 100 frtos részvényben.

Engedélyezve a magas magyar miniszterium 142. számú leiratával.

Hogy a kevésbbé tehetősek valamint a jobb helyzetben levőnek lehetővé tétessék, magának igen kedvező és jutányos feltételek mellett hozományt biztosítani, a

Hazai kiházasító részvény-társulat Pesten

különböző csoportozatokat képez és azok megalakítása után biztosít az egyszerre mindenkorra fizetendő 10 frt beiratási illeték és mindenhai 50 krnyi hozzájárulási díj mellett

20	"	"	"	1	frtnyi	"	"	"	500	frt
40	"	"	"	2	"	"	"	"	1000	frt
100	"	"	"	5	"	"	"	"	2000	frt
200	"	"	"	10	"	"	"	"	5000	frt
									10,000	frt

kiházasítási tőkét.

A csoportozatokba felvehető minden nőtlen, hajadon vagy özvegyiségben lévő személy.

A csoportozati tagok kötelezettsége az egyes tagnak házasodása által megszűnik.

Főképviselőségünk Nyiregyháza és környékére

Fried Jakab urnál létezik

tulajdon házában a régi postával szemben.

Himzéshez való előnyomási minták

szabad kézből jutányos föltételek mellett áruba bocsátatnak.

Bővebb értesítés szerezhető Nyiregyházán a Vendég-utczában, Korányi pék házánál.

Eladó ökrök.

40 darab javított ökr Búd-Szent-Mihályon szabad kézből eladó, értekezhetni az uradalmi felügyelői hivatalnál, hol az egyezség is létesíthető.

Az urad. felügyelői hivatal.